

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1-50 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Ryilttér sora 10 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutnyos drban számítnak meg.

Aki másnak vermet ás.

Az angolok elérkeztek a kukoricakenyérhez és a hustalan napokhoz; nincsenek Londonban pástétomok, kalacsok, tehérsütemények és az angol parlament egyik zárt ülésében most nemcsak háborus kérdésekkel, hanem az angol lakosság élrelmezésének problémájával is foglalkoztak.

A központi hatalmak kiéhezettői tehát immár felnek attól, hogy önmaguk sem fognak jollakhatni és az angol sajtó nem is vonakodik megmondani a kormányának, hogy a tengeri hatalom gyakorlásában nem felelt meg a varakozásoknak. Ez év augusztus hónapjában az angol államférfiak kijelentették, hogy Anglia nem fél az ellenség tengeralattjáróitól, de azért az élrelmizerek behozatala körül sohasem voltak oly nagyok a bajok, mint éppen most.

Ami az angolokat leginkább nyugtalanítja, az a gabonaárak rohamos emelkedése. A „Times” című ujság dühöng a fenyegető kellemetlenségek miatt, panaszkodik a népszerűtlen és alkalmazatlan rendszabályok miatt, melyek zavarba hozták az angol fogyasztókat és fenyegetőleg felkiált, hogy a „nemzeti hatalom forrásai főleg az előrelatas hiánya miatt dugultak be.” Ennek a haragnak az alapja mindenekelőtt az, hogy a bémunkások izgalma az élrelmizerek törvénytelen és folytonos felterése miatt mar aggasztó méreteket ölt.

A vidéken naponként népgyűléseket tartanak, melyeken hávesen kritizálják a tej, kenyér, cukor és burgonya mai árait és a kereskedők, gyárosok, banyatulajdonosok és gazdák kapzsi eljárása ellen erőlyesen állást foglalnak.

A kiéhezettők legnagyobb csalódása nyilvánul meg abban, hogy angol lapok az események ilyen fordulatan megrökönnyödnék. Gondatlanul és dicsekedve, amint az angol miniszterek a háboru első napjától kezdve viselkedtek, sohasem engedték magukat az élrelmezési

kérdés fontosságától és sürgösségétől meggyözni; míg azt a véleményt terjesztették, hogy a központi hatalmak éhségtől gyötörve, békéért fognak könyörögni, most lathatja az angol közvélemény, hogy ebben a kérdésekben éppen ugy megcsalták, mint a katonai kérdésekben.

Az országos gazdasági hivatal egy közleményéből értesültek az angolok, hogy az idei búzatermés másfél millió quarterrel kevesebb mint tavaly, ami megfelel annak ténynek, hogy negyedmillió acre-rel kevesebb földet vetettek be.

Ehhez a következő megjegyzést fűzi a „New Statesman”: „A kormány hívei ebben kétségtelenül nagyszerű bizonyítékot találnak arra, hogy lehetetlen volt a gazdákat több buza vetésére bírni. Amde mindenki tudja, hogy Anglia, ha helyesen felismerte volna a szükségességét és például oly helyzetben lett volna, mint a blokkolt Németország, ezt a lehetetlenséget is legyözte volna. Hogy mi, akiknek két esztendő állott rendelkezésre nemzeti segélyforrásainknak a háboru viszonyokhoz való alkalmazásához, kevesebb búzát termelünk, mint béke idején, egyszerű, tagadhatatlan és gyalázatos tény és a szónoklat legremekebb művészetével sem lehet ezért a miniszterek felelősséget elhárítani.”

Be kell vallanunk, hogy ezeket a kirohanásokat elégtétellel és élvezettel szemléljük. Jelenkezik a megtorlás azért a pokoli szándékért, hogy háboruban álló országok feyvertelen lakosságát kiéheztetés által az angol zsarnokság és a cárizmus önkénye alá akarják kergetni.

A verem, melyet az angol államférfiak nekünk ástak, önmaguk előtt tátong. Tenyleg nagy büne lehet az angol kormányának, hogy nem tudta megövíni a népet az élrelmezés gondjaitól, de bizonyára jelentékeny szerepet játszik a gonosz politikanak szellemi visszahatása a kezdeményezőire is. A nyíl, melyet felénk irányítottak, visszapattant és megsebesítette magát a nyílást. Letezik még megtorló igazság!

A kézpénz nélküli fizetésről.

Írta: Gratzl Gyula a Köszegi Hitelszövetkezet ügyvezető-könyvelője.

A háboru alatt a haza és az egyes javának előmozdítása oly problémák megoldása elé állított államot, egyest egyaránt, amilyenekre korábban nem is igen gondoltunk.

A nyugati államokban, főleg Angliában és az Északamerikai Egyesült Államokban már hosszabb idő óta berendezett s nemcsak a bank-világ, hanem a köznepe által is általánosan elfogadott és gyakorolt fizetésimódnak nálunk való meghonosításán fáradoznak újabban az illetékes körök. Ez a kézpénz nélküli való fizetés kérdése.

E nagy horderejű, fontos közérdekű kérdésnek minél szélesebb körben való megismertetése mindannyiunknak hazafias kötelessége. Arról van ugyanis szó, hogy a jegybankot tehermentesítsük. Valutánk értéke nagy mértékben a bankjegyek forgalomban levő mennyiségének az érdeklaphoz való arányától is függvén, első tekintetre feltűnik, hogy a bankjegyek kontingens csökkentése mily nagy állam-és közérdek. Valutánk feljavításához bárki hozzájárulhat és kötelessége is ez ugy a saját, mint a köz érdekében mindenkinek az országban.

A fővárosi nagybancok e tekintetben igen orvendetes agitációt fejtenek ki, hogy minél népszerűbbé és elterjedtebbé valják a kézpénz nélküli fizetes hazánkban is. Felhívásokat, népszerű ismeretéseket közölnek a kézpénz nélküli, csekk utján történő fizetés fontosságáról s praktikus voltáról s tekintettel a kérdés óriási horderejére, nem végzünk fölösleges munkát, ha ennek különböző szempontokból való megvilágítására és ismertetésére irónél gyakrabban rátérünk.

Éltekintve az eddig mondottaktól, államra mint egyésre oly hasznos volta mellett egyszerű is a gyakorlatban az egész eljárás. A legtöbb embernek eddig is volt egyik másik pénzintézettel összeköttetése. A csekk rendszer bevezetésével ezek fejlettebbé tesszük e viszonyt s összeköttetésünket intenzívebbé. A helyett, hogy e banktól egyszerre vesszük ki egy két havi szükségletünket, megkeressük azt, hogy követelésünket írja át csekk-számlára. A bank e megkeresésnek készséggel eleget tesz s a szükséges tudnivalók ismertetése mellett egy fizet csekket fog a számunkra küldeni, amelyet, különösen intelligens ember azonnal kezelni fog tudni. Ha már most bárhova fizetési kötelezettségünk támad, vagy követelésünk valik esélyességé, nem fogunk kézpénzzel fizetni, vagy

T á r c a.

Francia invázió Köszegen 1809-ben.

(Eddig nyilvánosságra nem jutott adatok nyomán.)

Valaki kifundálta, hogy a népek minden századik évben vesznek össze és irtják egymást. Igaza van-e? azt most nem firtatom, de száz évvel ezelőtt egész Europa lümba borult, akkor a nagy Napoleon dobta a tüzessóvát szerteszt, mely pusztított és megsemmisített.

Most ismét dühöng Mars, de szörnyűségesebben mint bármikor a világon. Mintha az egész földkerekség reccsogne ropogna! Az elfogulatlan történetíró fogja idővel megállapítani, hogy kik idézték fel az emberiségre e kárhózatot. Mi ugy vagyunk tájékozatlanok, de ha helytelen volna tájékozottságunk, egész bensőnk azt sugálja: a mi ellenségeink törtek életünkre; a mi ellenségeinket terheli e rombolásért a felelősség, mely annál súlyosabb létszen, minél nagyobb a pusztulás, a megsemmisülés.

Ezidőszert szerencsésebb helyzetben vagyunk, mint elődeink voltak száz évvel ezelőtt, mert magának a háborunak borzalmaít közvetlen se nem látjuk, se nem érezzük. A hadi zónáktól távol lakunk. Nem látjuk az ellenséget falaink közé bevonulni, harácsolni, kegyetlenkedni. Mindezen borzalmasságokat élénk, színes leírásokból, a menekülteknek elbeszéléseiből tudjuk meg, azonban elődeink az utolsó században kétszer látták az ellenséget, az ellenségnek garázdálkodását e régi falak közt — 1809-ben és 1848-ban.

Mindket invázióról vannak hiteles feljegyzéseink, melyek azért tarthatnak számot érdeklődésünkre, mivel eddig nyilvánosságra nem jutottak. Tán szívesen látja az olvasó közönség, ha mindkét inváziókat a multjáról a fatyolt feliebertem és az inváziók

mak részleteit hiteles feljegyzések nyomán elmesélem. Két momentumot már is leszögezhetek. A hadi zónákat előre meg nem állapították és ennek folytán a lakosságot menekülésre nem kényszerítették; azután, eltekintve az élrelmizerek s egyéb szükségleteknek harácsolásától, ellenségeink, kik városunkat megszállották, távolról sem követtek el olyan ember telen-és kegyetlenkedéseket, melyeknek előlvasára vagy hallatására borzad és lazong egész bensőnk.

De ha véreink geográfiai helyzetüknei fogva kénytelenek a modern háborunak minden iszonyát átélni, jobban mondva, átszenvedni, egyben megvagasztalhatunk: azon melegen érző részvéttben, mely nemcsak a kormány, hanem a társadalom részéről is hathatos szölynyújtásban nyilvánul meg.

Az ellenség elődeinkkel, legalább — nines titkos feljegyzés róla, — ugyan nem kegyetlenkedett, s nem gyilkolt, se nem rabolt; de elődeink a megszállásnak minden hátrányait, minden terhét maguk voltak kénytelenek elviselni. Sem az akkori hatalom, sem azon társadalom, mely nem látta az ellenséget, városunk polgárainak veszteségeit, nélkülözéseit mivel sem kárpótolta. Vasszorgalom és takarékoság volt szükséges, hogy elődeink a tetemes veszteségeket kiheverjék, melyek különösen a franciáknak inváziója idejében, több százezer forintot ruktak.

S most kezdjünk bele az eseményeknek elbeszélésébe.

Az osztrák armádia a w grami esata után a győzedelmes francia sereget nem tartóztathatta fel, a győzők tovább nyomultak be édes hazánkba is. Tudjuk, hogy Napoleonnak Magyarországgal különös tervei voltak és azért a magyarokhoz külön manifestumot intézett. Tudjuk mit tartalmazott e manifestum, melyre a nádorispánnak a városhoz intézett egyik rendelete szerint „különös vigyázat” legyen. De akárhogy esábitotta Napoleon a magyarokat, akárhogy kívánt a magyarok kedvében eljárni, a magyarok mindig, midőn a dinasztiait komoly veszély fenye-

gette, nem feledkezett meg királyhűségéről. A magyarok a franciákat nem mint barátokat, nem mint felszabadítókat, hanem mint ellenséget foglaltak, kikkel feygyverrel szembeszállott.

Már 1809. évi június hó elején a francia hadseregnek kiegészítő részét képező olasz hadsereg szállotta meg városunkat. Olasz hadsereg? mindig hallottuk, mindig olvastuk, hogy franciák taboroztak városunk falai közt. Most pedig az új adatok alapján először halljuk, nem franciák, hanem olaszok sanyargattak elődeinket. Az olasz hadsereg (armeé d’italie) nek vezérhadjbiztosa az év június hó 7-én a városi tanáshoz francia nyelven intézett levelében nem kér kevesebbet az olasz csapatok részére, mint napi 12500 ratió kenyéret, 40 drb. ökröt és 150 zsák zabot, 10.000 iteze bort és 1500 iteze pálinkát. Hízel leg magának, írja tovább, hogy a commune a maga részét pontosan beszoigálni fogja, mert ellenkezo esetben a csapatok paranesot kaptak, hogy ez élrelmizert közvetlen a lakósktól — tetszésük szerint — beszereshetik. Értésíti tehát, hogy a polgárok kerüljék e szigoru rendszabályoknak alkalmazását. Egyebekben pedig Benud vezérhadjbiztos írja: „J’a Phonneur de vous saluer avec une consideration distinguée.”

Mután a város hatósága a kívánt élrelmizereket pontosan szállította, az ellenség a lakóskkal szemben azert, mivel a manifestumra nem hajolt, semmi megtorlás-al nem élt. Legalább ninesenek hiteles feljegyzések s adatok, hogy az akkori ellenség, mint most az oroszok vagy oláhok, a helyén maradt lakóssággal kegyetlenkedett vagy rabló módjára viselkedett volna. Sőt, ha a francia katoná asszonyainktól megkapták a kívánt „brat pudl-t”, brat „ponile-t” (sült esirke azonban akkori asszonyaink fulében „pudl”-nak esengett,) — még nyajas tudott lenni.

A brat „pudl”-s jobb ellátás lehetett egyik oka annak, hogy a katonák kvártélyukat önként oly gyakran megváltoztattak, mely okot szöglátott a

adósunktól készpénzt bekövetelni, hanem a következőképpen fogunk eljárni. Ha mi utalunk át pénzt: a csekk fuzetből kivesszük a legelső csekket (később mindig a sorban következő) s ezt küldjük. Például:

Várhegy, 1916 nov. 20.

Kor. 200.

Az Aranyvölgyi Hitelbank Aranyvölgyön fizessen ezen csekk ellenében számla követelésből Nagy Mihály urnak vagy a bemutatónak Kettősada koronát.

1 sz.

Gazdag Péter.

A csekket átadjuk vagy beküldjük annak, akinek fizetnünk kell. Ha postára adjuk a csekket, harant iranyban a csekk szövegét „csak elszámolásra” vagy ezzel egyértelmű egyéb megszorítással adjuk. Ezen a módon ki van zárva a visszaélés azon esetre, ha a csekket ellopják, vagy elvesz, mert az ilyen átutalt csekket a bank a bemutatónak nem fizetheti ki. Sőt az ilyen csekket fölösleges „ajánlva” postára adni. Ha ismerjük hitelezőnk bank vagy postatakarék pénztári számláját, úgy a csekket olyképp rendelkezhetünk, hogy az átutalt összeg annak számlájára irassék. A kiegyenlítő számla (faktura) is beküldhető a bankhoz, mely azt kiegyenlítő s a nyugtázott számlát részünkre visszaküldi. Ilyen esetben rendelkezünk úgy szól, hogy a bank a esatolt számlát, esetleg számlákat terhünkre egyenlítő ki s a kiegyenlítés után részünkre küldje vissza.

Ha mi kapunk adósunktól csekket, igazoljuk annak kézhezvételét. Például: van szerencsénk igazolni a folyó hó 3-án kelt becses leveléhez esatolt 200 koronáról az Aranyvölgyi Hitelbankhoz szóló csekk vételét, melyet — befolytát feltételezve — folyó évi szeptember hó 1-i követelés-m kiegyenlítésére használtam fel. (Aláírás.) A csekket az aabbiakhoz hasonló értelmű sorok kíséretében átadjuk a banknak, melynek értékét, tekintet nélkül, hogy mely bankra szól az, javunkra fog irni. Például: Aranyvölgyi Hitelbank, Aranyvölgy. Ide mellékelve átdok onoknek egy drb. önkre szóló 200 koronáról kiállított csekket, kerve, hogy azt számlám javára fordítani sziveskedjék. (Aláírás.) A bank a jóvairásról bennünket értesíteni fog.

Ha számla követelésünkből készpénzt kívánunk fölvenni, ugyanevak egy csekket alitunk ki a csekk fuzetből, mellyel azt fölvehetjük. Főkévenként kamatos kimutatást küld a bank, melyet átnézés után aláírásunkkal jóváhagyunk.

Amint látjuk, az eljárás egyszerű. A csekk kezelése könnyen elsajátítható s a csekély fáradsáért a következő élnyokban részesülünk. Minimális csekély pénzt kell otthon tartanunk, ami egyrészt kamatvédelmet jelent, másrészt biztosítva vagyunk nagyobb összegek ellopása, esetleg elvesése ellen. Vidékre szóló utalványozás esetén, vedve vagyunk a pénzeslevel küldés körül érhető, már gyakran előfordult visszaélések folytán történő károsodástól. Nyugodtak lehetünk, hogy bankunk pontosan s a legelőnyösebb módon rendezi kötelezettségünket. Számla elkallódás esetén a bank évek után is igazolni fogja a fizetés teljesítését, tehát esetleges perköltségektől s az ezzel járó egyéb kellemetlenségektől szabadulunk meg, ami későbbi üzleti összeköttetéseinkre is csak jó kihatással lehet.

Mind Ezeket egybevetve, nem ajánlható előggé a készpénz nélküli fizetés minél internzivebbe tetel: s ha a kornak megfelelő modern, gazdaságos fizetési lehetőség fölött kívánunk rendelkezni, úgy mielőbb

városi hatóságnak arra, hogy e miatt a francia tervparancsoknál panaszt tegyen.

Az ellenség régi helyén hagyta városunknak előjáróit. Nem a saját bizalmi embereivel töltötte be azok helyeit, mint a mostani háborúban szokásos. A régi előjáróság vezette továbbra a városunk ügyeit. Még azt sem kívánta, hogy a város behódoljon vagy behódoló nyilatkozatot tegyen. Arra sem volt kívánsi, hogy városunk Napoleonnak manifesztumára reagál-e? Erre nézve a városi jegyzőkönyv, mely sokkal jelentéktelenebb eseményekről tesz említést, mit sem jegyzett fel. Beaumont Jenő Italia vice-királyát sem üdvözölte, midőn városunkba bevonult, sőt még arról sem tesz említést, hogy egyáltalán itt tartózkodott volna! Pedig a szóbeli hagyomány s az egyes francia generálisoknak levelei szerint itt tartózkodott Napoleon Jenő, mint egyik levélben megnevezve van. A mostani Bogdányi házban lakott.

Úgy látszik az ellenség nem akart akarattunk ellenére boldogítani, az idegen osztrák iga alul felszabadítani, mint most az olaszok s oláhok testvéreiket. Még azt sem kívánta, hogy csak a megszállításuk idején ide küldött és már magyar nyelvre áfordított Napoleoni manifesztum nyilvánosan kifüggesztessék. Az egyszerűen az irattarba került. A városi hatóság nagyobb fejtörést okozott az élelmiszer és az érte fizetendő összegeknek a éteremtése, mint Napoleonnak manifesztuma.

Az első számla a borrhól érkezett be. A városi kamarás mutatott be 13.953 forintról, melynek „assignalását” kérte. A tanács kissé borsóságnak találván a számlát, kiküldötte Schildhauer Janost, az első Forstmeistert és a kamarást közelebbi megbízható adatokért. Schildhauer János azután híven beszámol. Jelenti, hogy a katonák 915 akó bort ittak meg és csak 10 akó maradt.

Mennyibe került a kenyér, hus, zab, pálinka? Elődeink dieséretükre legyen mondva, jajszo nélkül

létesítsünk ily bank összeköttetést, ami ránk nézve minden tekintetben csak előnyt jelent. Ne mondja senkise, hogy ez nem neki való; apja is el volt nélküle, ő is el lesz. Vasut, telefon, villamosság nélkül is el voltak őseink, de képzeljük csak el magunkat ezek nélkül. A modern államgazdaság, kereskedelem, pénzügy is mást kíván a ma emberétől, mint hajdan kívánt. Ha a korról haladni kívánunk, nem lehetünk maradiak. A ki elmarad, az lemarad örökre. Szól az államra, egyesre egyaránt. Jelen esetben még a hazafiai kötelesség is párosul a célszerűbbel, a jobbal, a korszerűbbel.

Varosi ügyek.

Hirdetmény

4059 916

A város közönsége részére sikerült szerbiai párolt aszalt szilvát szereznem, mi a napokban kiosztásra kerül. A szilva eladási ára kg-kint kb. 3 k. 20 fill. Aki venni akar előjegyezhet f. hó 30-ig a városi közgyűlési tereben a hivatalosórák alatt. A végleg megállapított ár a szilva átvételénél lesz majd fizetendő.

Köszeg 1916 november 21.

Jambriks Lajos, polgármester.

5248 916

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy e hó 26-án este—27-én estig a Gyöngyös vizét leeresztik a vadárokb.

Köszeg 1916 november 22.

Jambriks Lajos, polgármester.

3455 916

Hirdetmény

A választás alá nem eső képviselőtestületi tagok 1917 évi névjegyzékének kidagazítására kiküldött bizottság elnöke az 1886 évi XXII t. e. 33. §. alapján közhirre teszi, hogy az összeállított névjegyzék f. évi november 20-tól—24-ig a váro-házánál közszemlére ki van téve. A bizottsági tárgyalás hatánapjául f. évi november 27-én d. u. 3 óráját, tárgyalás helyül városház I. emelet, 11 ajtó tüzöm ki.

Köszeg 1916 november 19.

Dr. Stár Lajos s. k. bizottsági elnök.

Helyi hírek.

† I. Ferenc József király

november 21-én este 9 órakor bekövetkezett halálának a híre szerdan reggel terjedt el városunkban. A köz- és intézeti, valamint számos más épületeken kitűztek a gyaszlobogót és a lakosság körében tiszteletteljes hódolattal emlékeztek meg a végtelen jóságos agg királynak hazánk ujrafajlódése érdekében tanusított korszakalkotó uralkodásáról. Het hónap híján 50 esztendeje koronázott királya volt hazánknek, 68 esztendeje, hogy tronra lépett, 86 éves életkort ért el és bő tapasztalainak bölcsességével hűségesen ragaszkodó szeretetét birta népeinek és legmegbízhatóbban a magyar nemzetet. Boldogult királyunk tudunkkal két ízben volt városunkban. Mint ifju gyermek, mikor szüleivel hazánkat beutazta és 1893-ban az e vidéken megtartott nagy hadgyakorlatok alkalmával. Mint

fizették ki a számlákat, szállították a szükségleteket, mit az ellenség töle megkövetelt. Pedig maskor, midőn egyik másik alkalmazottja kérelmének teljesítéséről, vagy beruházásról esett szó, ugyanevak értett hozzá, túltelerteltségről és elviselhetetlen közterhekről panaszkodni.

S e katonai kiadások, költségek napról-napra növekedtek. Szinte esoda, hogy elődeink győztek a rengeteg szükségleteket szállítani s a kiadásokat megfizetni. Semmi nyomát sem találom annak, hogy közadakozásból vagy kölcsönből állottak rendelkezésére azon teljesítmények, a melyeket a helyzetet szinig kiaknázó ellenség igénybe vett.

Az olasz hadsereg bevonulása és elhelyezése után nemsokára reá, június hó 19-én, értesítés érkezett a városi tanácshoz, hogy 200 sebesült francia katonára érkeztek meg. A francia sebesült katonáknak kényelmes ideszállítására Nagygyaromból és gyógykezelésére természetesen városunk kötelessége volt.

A város hatósága a sebesült katonáknak ellátásáról s gyógykezeléséről külön számlalást állított össze, melynek egyes rovatából megtudjuk, hogy mi egyebbre is számot tartott az ellenség, nevezetesen: tűzfára, szerszantára, szekernek, zsír, sajt, vaj, szon, só, pálinkára stb. A francia biztosnak két új nyeregrel kedveskedtek.

Mi, az új korszak szülöttjei, azt hisszük, hogy a gyermek-, madár- és egyéb napoknak a rendezése haladó korunknak nagy és eredeti eszméje. Már a franciáknak is voltak ilyen napjai, sőt Napoleonnak napja is volt, melynek unneplésére hatóságunk külön barakkot építettek, mely 166 frt. 35¹/₂ krajcárba került.

Érdekes meg felemlíteni, hogy a sebesült katonákat Bruckner Frigyes s Müllner János chirurgusok gyógykezelték, a gyógyszereket pedig szállították Svalla Ferenc s Kuttel Adám patikusok. A tolmács szerepét valami Saeligman Adam töltötte be, kit a város ép úgy honorált meg, mint a chirurgusokat.

gyermek a „Fehérlő” szállóban lakott (most az Alt Takarékné háza) és csak egy napi pihenőt tartott itt, — 1893-ban pedig a katonai alreáliskolában, hol nyolc napon át egész udvartartásával rendezkedett be, s termeiben a vendégül idejött német császár, szász király és connaughti herceg tiszteletére fényes udvari estélyt tartott, melyen a dunantuli vármegyék képviselői és vezető férfiai is nagy pompát kifejtve vettek részt. Fényes történeti múltjánál fogva közismert városunk ekkor nyolc napon át a világ közérdeklődésének központja volt és ez még ismeretebbé tette városunkat, mely mindig mélységes hálával gondolt uralkodójának azon megtisztelő bizalmaért, hogy midőn hadseregét szövetség-társainak bemutatja, szerény falait választotta e történeti nevezetességű találkozás színhelyül. Ha esütörtökön harangok zugasa fogja jelezni, hogy e nagyszívű bölcs királyt, akit a Gondviselés magas kór elérésével hosszú időn át részesítette népei szeretetének és hűségének boldogító megnyilatkozásában sirba helyezik, akkor az iránta való hálás megemlékezésben részünkről helyet foglal azon nagy kegyessége is, mellyel városunkat kitüntette, ami a Ferenc Józsefről elnevezett főgimnázium létrejöttével nyert városunkban maradandó emléket. A király temetése e hó 30-án délután Bécsben lesz.

A magyarok új királya IV. Károly király

Károly Ferenc tronörökös, († Otto főherceg első fia, szül. 1887 augusztus 17-én) kedden foglalta el a trónt és még aznap a nemzethez intézett proklamációval adta ezt tudtára népeinek, egyben a kormányt az ügyek további vezetésével megbizva. A proklamáció hivatalos példányai ma érkeznek a városhoz kifüggesztés végett. Úgy hírlik hogy Károly király és Zita királyné szül. 1892 május 9-én megkoronázata még karácsony előtt lesz a budavári kápolnában.

Helyőrségi esküvétel az új királyra. Csütörtökön reggel a főtéri templom elé felvonultak a helyőrség összes tisztjei és csapatai, valamint a katonareáliskola növendékei. A Jézus szent Szeve templomában dr. Rátzenböck Károly katonai lelkész tanár misét celebrált, melyek után a templomtéren az eskü szentségéről mondott szentbeszédet. Ezután az összes tisztek Ruzsák Nándor alezredes, állomásparancsnok előtt tették le a hűségüket Károly királyra, utána pedig az egyes csapatok parancsnokai előtt a kivonult katonaság.

Kapi Béla ev. püspök beiktatásának napja most már végleg elhatározott. Szombathelyen december 13-án lesz papi bevezetés, 14-én pedig a dunantuli ev. egyházkerület rendkívüli közgyűlése a püspök-választó eredmény bejelentésével, melyek után az új püspököt küldöttség hívja meg, Scholtz bányakerületi püspök az esperesek közreműködésével végzi a püspökavatót, Berzsenyi Jenő egyházkerületi felügyelő mondja az üdvözölő beszédet, ezt követi az új püspök székfoglalója, melyek után a küldöttségek üdvözölését fogadja, közöttük a városunkból megjelenőket is.

Gyuratz Ferenc nyug. ev. püspök e héten városunkban idözött és bú-sul atogást tett az ev. gyülekezettel, a felsőbb leányiskolában.

Minden követelést kielégítettek. Ha valaki csak egy lépést is tett a város érdekében, az már megkapta a diurnumot. Külömben a diurnum minden időben kedvelt accidentiája volt a jövedelemnek, el is neveztek „die Ordnung”-nak vagyis a rendhez tartozik, ha fáradsága meg lesz fizetve.

A sebesült katonáknak gyógykezelése és az átvonuló katonaságnak ellátása a várostra 12,915 forint 29 kr. költséget rótt.

Hogy meddig tartózkodott az olasz hadsereg városunkban, azt az iratokból megállapítani nem lehet. Ugy látszik július végéig. Mert a városbíró augusztus hó 9-én egy kimutatást állított össze, melyben feljegyezve van, hogy a hadseregnek ellátása mennyibe került és mennyi kárt okoztak? Hiába törekedett a város hatósága az itt e-helyezett és keresztülvonuló csapatoknak szükségleteit kielégíteni; hiába ígerte az olasz hadsereg vezérhadbiztosa levélben, hogy a a katonaság megkapja ratióit, a lakósságot megkímélik, azért a katonák ösztöneit még sem tudták vagy nem akarták féken tartani. Az ellenség városunkban mégis csak harácsol: egyik-másik elődünk tetemes kárt szenvedett. Legtöbbet szenvedtek: Gerhauser Sumu 11.760, Gruber J. 2510, Dax J. sórfőző 1754, Spitzer Jieszl 1392, Kuttel A. 1300, Salamon J. 1100, Kőszegfalva 1100, Schey M. 900, Németh I. 760, Staufenauer György 660, Gesell L. 525, Szakács J. 360, Pisonits I. 290, Szeybold J. 200 forint értékben. Számos polgár 200 frt. aluli kárt szenvedett. Az összes kár 36.250 frt. 50 kr. volt. Az olasz hadseregnek ellátása 43.724 frt. 27 kr. került.

Az olasz hadseregnek elvonulása után városunk falai közé érkezett augusztus hó 30-án a 29. francia dragonos ezred, mely azon év szeptember hó végeig tartózkodott itt. Ezen idő alatt a város hatósága számára összesen 29.722 portió kenyeret, ugyanennyi bort s húst, 14.502 portió ecetet, 25225 portió lat s ugyanennyi hüvelyest szállított. A 29-ik dragonos

Házasság. Tegnap kötött házasságot Sztrányay György tiszarófi uradalmi gazdatiszt Szilványi Mária tanítónővel, Struadt Márton órásmester leányával.

Tűzoltó közgyűlés. Az önkéntes tűzoltó-egyesület múlt vasárnap tartotta meg az évi közgyűlését a városház termében Freyer Lajos elnöke alatt. Tulajdonán vette az évi jelentéseket, a pénztári számadást, melyet a főparancsnok vezet és két alosztályparancsnok felülvizsgált, utána pedig egy hangu közfelkiállással újból megválasztották mondták ki az eddigi funkcionáriusokat és választmányt, két elhunyt tag helyébe pedig Jambrits Lajos polgármester és Szebold Kálmán került, valamint tudomásul vette, hogy a közgyűlést megelőzőleg a működő tagok szintén az eddigi főparancsnokot és tiszteket újból megválasztották, új osztályparancsnok pedig Flamits Gusztáv lett.

A soproni iparkamarai közgyűlésen kedden tárgyaltak a haretérről visszakerülő iparosok anyagi támogatására irányuló indítványt, melynek során Freyberger Sándor közszegi kamarai tag igen éles szavakkal támadta a kormány közéleti zési és ipari rendeleteit, nemkülönben a különböző Központok visszaéléseit s azt indítványozta, hogy ez érdemben az összes kamarák felhívására állásfoglalásra, nehogy ezek a közpöetok még háboru után is fen tartsák a jelenleg tapasztalt lehetetlen helyzetet. Többször helyeslő hozzászólása után a kamara ily értelemben határozott, — a haretérről hazaérkező iparosok tökésegyezése nézve pedig megbízták az elnökséget, hogy a pénzügyekkel megegyezésre jusson.

A piacon vásárlókat arra kéri a hatóság, hogy tejfeléket, turót, tojást, vaját, burgonyát, babot, gesztenyét, káposztát, répát, ne tegye alkudozás tárgyává. A piacot ellenőrző hatóság közgei mindig ott találhatók és ezektől mindig megudható az a legmagasabb ár, melyet az elárúsítók előtt kihirdettek. Közös érdekből mindenki csak keveset vegyen és a veit mennyiségnek tegye le az árát s ha az eladó el nem fogadja, jelentse egyik rendőrközegnek. Ha pedig azt veszik észre, hogy kofák, viszontelárúsítók is vesznek a piacon (az élelmi cikket elárúsító üzletek mind ilyennek tekintendő úgy jelentsek fel, hogy ezek vásárlása megakadályoztassék, — de azt is jelentsek fel, aki a hához hord piaci ellenőrzés alá tartozó élelmieket, mivel ezek nemcsak árdragítók, hanem kikerülvén az ellenőrzést, élelmihamisítók is, — meg azután meg nem tirthető, hogy egyesek bőven lassák el magukat más lakosok hátrányára.

Árdragítók elleni ítéletek. Az egész országban könyörtelen szigorral járnak el az árdragítók ellen. Nálunk is már régen kellett volna megkezdeni, akkor nem fájult volna el annyira a helyzet, mint azt mostanában tapasztaljuk. Most már nehéz lesz kiirtani. E héten egy vidéki asszony, ki már egyszer büntetve lett, azért mert a piacon a tojást 40 fillérért adta el, 100 koronára; — egy helybeli kofa, mert 40 fillérért elvonta a tojást a piacról, maga pedig 50 fillérért árúsította, azért mert első ízben került megbüntetésre, 20 koronára lett büntetve; — egy vidéki gazdag birtokos, ki iparengedély nélkül burgonyakereskedéssel foglalkozott s figyelmeztetés ellenére a 24 filléres ár helyett 32 fillérért kínálta a burgonyát s meg 30 fillérért beígért megrendelőinek sem szállította s azért is mert a hatóságot félrevezetni akarta, 200 koronára lett büntetve, 15 mázsa burgonya pedig az országos Rökkant Alap javára elkozzoboztatott; — egyik helybeli cég, mert cukrot petrolumot eladni megtagadott árulvonás miatt 100 koronára lett büntetve és ugyanezen cég tápételezsír

cimén forgalomba hozott margarin miatt 20 koronára, a budapesti szállító gyári cég tulajdonosa pedig 10 napi elzárásra és 200 korona pénzbírságra.

A villamos telepen szerdán estefelé ismét üzemi-zavar volt. Az egyik gép hűtőkészülékének lett valami baja, de egy óra alatt sikerült megszüntetni, minek folytán a petroleumnélküliek vizsgálatára az elektromosok is egy ideig sötétségre voltak kárhoztatva, sőt a város még hosszabb ideig, mert azóta a közvilágítás nagy lámpáinak a világítása marad el, ami a korán beálló sötétség miatt a közforgalomra nézve igen hátrányos.

Úszóborjúnak tilos eladása miatt egy helybeli kisgazdat 100 koronára, azt a mérszírost pedig, aki járlat nélkül vette és vágóhídon kívül lovagta 300 koronára büntette a rendőrhatalóság. Az úszóborjúnak levágás céljára való eladása csak alispáni engedély alapján és állatorvosi vizsgálat után van megengedve.

A város orosz fogoly munkasait a városmajorba helyezte el a polgármester a Bigner által but háromszobás lakásba. A foglyok nagy örömmel vettek az áthelyezést, mert régi lakásuk nem volt télre megfelelő.

A burgonyahányon talán még sikerül segíteni. A Pozsonyba kiküldött városi tanácsnok egyelőre csak két vaggont tudott azonnali szállításra biztosítani, de a polgármester megtudván jelentéseit, hogy ott elegendő készlete van, azonnal további tíz vaggon ideszállítását íránt intézkedett. Erre szükség is van, mert más beígért szállítások elmaradtak és a liszthányon nem lehet mással segíteni, mint csak burgonyával. Különösen a szegényebb néposztály számára tartozunk erről gondoskodni. Jó lesz tehát ezt a 10 vaggont úgy lefektezni, hogy váratlan központi lökésektől tovább ne szaladhasson.

65 kilogramm lisztet foglaltak le Sopronban a batárörök, melyet Kőszegről Beesbe akartak kicsempeszni. Minthogy az utasok közül senkiseim jelentkezett tulajdonosul, a lisztet elárverezték és az összeget beküldték a közszegi rendőrhatalósághoz az országos rokkant alapra való felhasználás és a tettes kinyomozása végett. Eddig nem sikerült kinyomozni.

Aszalt szilva eladást hirdet a polgármester. Kilója 3 K. 20 fill. a szerbiai párolt aszalt szilvának. Előjegyezni lehet e hó 30-ig. Mint gyümölcs potló jó szolgálatot tesz majd a családok élelmiszerésél és meg főzve egy-egy tézstanapon lisztet takaríthatunk meg vele. Siessen mindenki szerezni belőle: igen jó lesz télen át a háznál.

Megvizsgálják az utipodgyászokat. Az országos közlelmezési hivatal elnöke rendeletet adott ki, amelynek értelmében megvizsgálás alá esnek mindazok az utipodgyászdarabok, ideértve a katonai személyek által menetlevél, nyit parancs, vagy más egyéb utazási igazolvány alapján utipodgyázként feladott küldeményeket is, amelyek a hivatalos lapban közölt hazai vasúti és hajózási állomásokra adatnak föl. Ezen állomások sorában Vasvármegyéből a következő helységek szerepelnek: Alsólövő, Csajta, Felsőlovő, Felsőőr, Kőszeg, Kőrmend, Kőszeg sorgyár, Lukácsháza, Nemeses, Murakeresztur, Muraszombat, Musznyavaslak, Nagyvesakány, Nagygenes, Órihodos, Pinkamindszent, Oriszentpeter, Pinkaóvár, Rohonc, Rátót, Rótfalva, Rendek, Strém, Szentgotthárd, Tarcasafüred és Vasvárosvar. A vármegye területéről Szombathelyről, Kőszegről és Muraszombatból feladott utipodgyászokat a feladást megelőzőleg vizsgálják meg.

A hadisegegyezés revíziója van most folyamatban a városházán. Figyelemmel a nagy drágaságra, azon családoknak a segélyét emelik fel, melyeknek három-

nál több gyermekük van és kivételesen még oly esetekben, mikor az egyéb okoknál fogva indokolt.

5000 darab tojást árúsít el a város, mit a polgármester szerzett a felső vidéken. A tojást beszerzési áron darabját 30 fillérért kapja a közönség. Huszonöt darabnál többet egy család nem kaphat. Az elarúsítás hétfőn kezdődik a hatósági husszökben.

Mozi előadások a mai nappal ismét megkezdődtek. Műsora a következő: 1. Felvételek a világháborúról. 2. A lefátyolozott hölgy. Dráma 3 szakaszban. Fox Engelbert detektív kalandja. 3. A bascer-villei bolha. vizjáték. Figyelmeztetjük t. közönséget a mérsékeltlen felemelt helyarákra.

Videki hírek.

Aki Ausztriába adott el magas áron lisztet. A szombathelyi szolgabírósnál csütörtökön tartotta meg a kihágási tárgyalást Ungár Mihály domotóri szatócs és földbirtokos kihágási ügyében, akit azért jelentettek fel, mert július havában és már a múlt évben is osztrak, gumboldskireheni lakosoknak maximális áron felül, aránytalanul magasán adott el lisztet, akik azután boltjából kicsempészték azt hazájukba. A tb. tőszolgabíró 400 koronával megváltható 20 napi elzárásra, mint fő és 200 korona mellékbüntetésre ítélte.

Megverte a feleséget. Schermann András lékai földműves, aki különváltan él feleségétől, július 21-én megtámadta feleségét és karján úgy megrúgta, hogy az asszony karesontja megrepedt. A szombathelyi királyi törvényszék ezért Schermannat jogerősen három hónapi fogságra ítélte.

Szarvasnak nézte a lovat. Dömötör János hadbavonult kelédi cigány felesége két lovat kihajította a legelőre. Egy orvvadász minden bizonytal szarvasoknak nézte a lovakat és rájuk duplázott. A két lovat, amely testvérek között megért 2000 koronát leterítve találtak meg. A csendőrség nyomozza íaz orvvadászt.

A szombathelyi lisztfogyasztókat polgármesterük a következőkrol értesítette: Az utóbbi napokban többször előfordult, hogy a hatósági liszt fogyasztó közönsége a leszállított liszthányad miatt a közlelmezési hivatal panasszal árúsítja el. Mint már megirtuk, a város lisztmennyisége felsőbb rendelet folytán havi 8 vaggon lisztre szállítatott le, e hó második felére tehát 4 vaggon lisztet kapott, amelyet 24000 fogyasztó között kellett szétosztani. Természetes, hogy a lisztmennyiség leszállítása folytán a fogyasztók liszttiltelménye is csökkent s nem áll módjában a hatóságnak az igényeket az eddigi mérvben kielégíteni. Kötelessége mindnyájunknak megadással viselni az országos érdekek által megkövetelt igénymegszorítást s előrelátó gondoskodással beosztani a leszállított liszttiltelményt is.

Kitüntetés. Weores Iván tart. huszárőrhadnagyának, ki már a háboru eleje óta teljesít katonai szolgálatot és már ismételtelen kitüntetésben részesült, 6 fősége legmagasabb megelégedése másodsor is tudomására adatott, az ezüst Signum laudis adományozása mellett.

A városi fősolgabíró. Dr. Molnárfi Géza meghalt. Már a Bach korszak óta szolgált a kizigazgatóst. Előbb ügyvéd, pinkafői főjegyző volt. A megüresedett állást a februári közgyűlésen fogják betöltteni. A vasvári járás Dr. Széll Emil aljegyzőt kívánja és ez okból nem pályázik Horváth Andor tb. főbíró, ki szolgálati éveimél fogva soron lenni. Kivüle még Ozwald Jenő árvaszéki úlnök és dr. Heiszler jelenleg ottani szolgabíró pályáznak.

ezred innen Tolostóm városba indult, onnan reclamált a várostól itt felejtett különböző szerszámokat s tárgyakat.

A Pozsonyból jött fontos adatokat Rieco francia vezérhadbiztosnak köszönhetjük, ki megbízta egyik emberét, Rietl Józsefet, hogy utazza be Sopron és Vasvármegyét és állítson össze mindazon kiadásokról egy hiteles kimutatást, melyet a vármegyék és Kőszeg, Sopron, Kismarton és Rust városok a francia hadsereg számára fordítottak.

De városunk polgársága nemcsak az itt elhelyezett és átvonult ellenségnek szükségleteiről gondoskodott és elszenvedte ezek által okozott károkat, azonkívül még posztóneműeket és lovakat szállított Sopronba illetve Kismartonba.

Alig vonult be városunkba a 29 ik francia dragonyos ezred, már a következő nap, vagyis augusztus hó 4-én megjelent városunk hatósága előtt Spitz kapitány, kit Frank József kapitány küldött ki Sopronból, hol a franciáknak ruharaktárak volt. Spitz kapitánynak Durath francia tábornoktól is megüresített azon megbízatása volt, hogy vegye át Kőszeg várostól követelt posztóneműeket, egyben figyelmeztesse a közszegi urakat, hogy egy perreig se késedelmeskedjenek a szállítással, ha a kellemetlenséget elkerülni akarják. Mosonmegyéből ép most „arretáltak” három urat és azért szállították ide, mivel hasonszelleimü parancsnak végrehajtása körül késedelmesen jártak el.

Spitz kapitány ugyilátszik nagy svihák lehetett, mert egy másik francia nyelven írt levél szerint gróf Grenier tábornoknak egyenes parancsára azt is igazolni volt köteles, hogy 2-án nem-e megint éjjel 12 órakor érkezett haza?

Különösen Spitz megbízatását teljesítette pontosan. Átvette a posztóneműeket és beszállította a francia sopronruharaktárba. Frank kapitány augusztus hó 9-én kiállított átvételi elismervényben megüresíti, hogy 800 rőf szürke, 500 rőf fehér, 150 rőf

kék és 150 rőf barna posztót - francia mérték szerint 2432 rőföt átvett ugyan, de a posztó minősége közönséges (ordinaire) és csakis kabát (capottes) és pantalló elkészítésére jó. E posztóneműekért fizetett a város, — a posztóneműeknek egy részét Lékán vásárolta — összesen 11.926 frt. 26 krajcárt.

Miután a város az összes posztóneműeket nem tudta szállítani és a francnak 214 rőf posztót visszavetettek, a város Schey Mojzessel szerződést kötött, melyben ez arra kötelezte magát, hogy a franciáknak a meg követelt 841 rőfnyi posztót kifogástalan állapotban előállítsa és a városnak bemutatja az átvételi tanusítványt. Viszont a város köteles minden rőf után 10 forintot fizetni, melynek eladási ára a foglalól adott 1500 forintnak levonása után szeptember hó 5-én egy összegben lesz megfizetendő.

A kimutatás szerint posztót kapott még Spitz és Frank francia — bár nevük német — kapitányok és az adjutáns is, és pedig mindegyik 9 rőföt, miután mindig és mindenhol divatos volt a „baksis.”

A lovakat az olasz hadsereg számára, Fontanelli olasz generalisnak olasz nyelven írt parancsára városunk Kismartonba szállította. A levelet Hubert királyi dragonyos hadnagy hozta, ki Vignolle francia hadosztályi tábornoktól még külön levelet mutatott be, melyben a tábornok írja, hogy a requirátus Napoleon Jenő — így írva — Olaszország alkirályának „de son Alteze” rendelkezéséből történik.

Fontanelli generalis biztosította a várost, hogy a requirátust közkoltságon végezheti, de legyen gondja, hogy azzal elsősorban a gazdagabb személyeket (persone ricche) megterhelje, mint a kiknek valószínűleg legjobb lovak lesznek.

Kőszeg város a lovakat Leimbather M., Steindl Zs., Binder A., Ráth F., Kuttel A., Mayerhofer M., Félix S., Szeibold J., gróf Festetics Imrétől 400-850 frt. közti áron megvásárolta és Hubert hadnagynak átadta. Hubert tanusítványában kijelenti, hogy a

városnak joga van ez értéket „Steinamanger” vármegyével szemben érvényesíteni. Érvényesíteni e városunk ezen jogát. — az az iratokból nem tudni ki. Alig hiszem azonban, hogy Vasvármegye városunknak valamit is visszakérletett volna. Ellenkezőleg, városunk Pernhofer János utján július hó 15-én a megyei francia sarchoz még külön 8000 frt tal járult, melyet Jelenesies megyei perceptor vett át.

Nem volt tehát elegendő azon teher, melylyel a francia hadsereg városunkat sújtotta, a nemes vármegye még külön követelte a maga részét. A vármegyénél most kezelnek még valami francia sere föle alapot, melynek évi kamatait most kulturális célokra fordítanak. Miután most megtudtuk, hogy ez alaphoz városunk mint külön törvényhatóság 1809. évben 8000 forinttal hozzájárult és városunk ez idő szerint kulturális célokra sok ezer és ezer koronát fordít, városunk befizetett tökéösszegének évi kamatait joggal vissza reklamálnatna a nemes vármegyétől.

A közlött számadatokból hitelesen mimmeg tudjuk, utódot hogy a városunkba 1809. évben betört ellenség elődeinket nem kímélte, kiszípolozta, mint ahogy akkori időben szokásos volt. S miután a franciak elleni hosszu háboru egyebekben is tirthetetlen állapotot teremtett, melyen a földi hatalom nem tudott segíteni, elődeink — igaz a helytartóságnak rendelőtéro — a földöntuli hatalomhoz fordultak oltalom és segítségért, hogy a háboru győzedelmes befejezést nyerjen.

Amimánk, fohászunk, miután a földi hatalmak a borzadalmakra még mindig nem puhultak meg, száz év múltán szinte a földöntuli hatalomhoz, a magyarok Istenéhez szállanak, alázattal könyörgünk, hogy legyen velünk kegyes, hozza meg számunkra a békét, a győzelmet, „mar megbűnhödtünk a múlt s jövőndéért”. — a]. —

A vármegye királygyászsa. Gróf Mikos János megyéspüspök pásztorlevelet intézett a püspökhöz, melyben elrendeli, hogy e körlevelet 26-án a székes-ről felolvassák, s hogy a temetés napján folyó a 30-án ünnepélyes gyászisteniszteletet tartsanak. A temetés napján és az azt megelőző két napon délelőtt a harangok egy fél órát szólnak. A székes-egyházban f. hó 25-én délelőtt 9 órakor volt az ünnepélyes gyászmise. Az egyházmegye képviselőiben a gyászszertartáson Bécsben gróf Mikos János püspök vesz részt. A törvényhatóság részt vett a székes-egyházban 25-én tartott gyászisteniszteleten, a 27-iki közgyűlésen pedig nem fogja a napirendre kitűzött ügyeket tárgyalni, hanem e közgyűlés a király elhunyt feletti megemlékezésnek lesz ünnepi közgyűlése, míg a napirendet egy későbbi napon fogják tárgyalni. A temetésen a főispán, az alispán és több megyebizottsági tag fog résztvenni.

Hírek a háborúról.

Krajovai zsa. many. Erőly keleti szélén felderítő osztagok csatáoztak. Az oroszok ott erősítéseket kaptak. — Oláhországban a helyzet nem változott Krajovánál egyéb zsákmanyon felül 300 vasuti kocsit jutott kezünkbe.

Nemet hivatalos jelentés. A Somme mindkét partján erős tüzérségi küzdelem az Ancrotolel északra és a St. Pierre Vaast erődnel. Oláhországban hadműveleteink természetesen folynak. Dobruzsában és a Duna több helyén élelünk tüzeles egyik partról a másik partra.

Az orsovai román csapatokat elvagtuk. A Wolf ugynökség hosszú jelentést közöl a tárgyjúli esatában aratott győzelmekről, amivel a Románia elleni hadjárat új fázisba kezdődik. Ez az előretörés meg nagyobb jelentőségű mint a dobruzaú attores. A románok védelmi gyűrűje teljesen szétört és rendkívül véres veszteségük után döntő vereséget szenvedtek. Miként a Konstanz esernavodai esata, úgy a Tarzu Jim melletti felolyt esata is határko a román hadjárat történetében. Az Orsova Krajova vasutvonal elvágásával az Orsovánál harcoló román katonák elvesztették egyetlen visszavonulási útját a Dobruzsában és Erdélyben szenvedett óriási veszteségek után a románokat súlyosan érinti ez a esapás.

Új orosz erők a Dobruzsában. A dobruzaú frontra jelentékeny orosz erők érkeztek. Tamáltak, de visszavertek őket.

Krajovát o foglaltuk. A hadsereg főparancsnoka hivatalosan közli, hogy Krajovát a nyugati Oláhország fővárosát kedden délelőtt birtokba vettük.

Elfoglaltuk Turnseverint. Orsovától keletre osztrák magyar és német csapatok az ellenséget visszavetettek. Turnseverint birtokunkban van. A Krajován keresztül vdmű hadunk élénkkel elerék az Ott folyót. Rimnik Waltea területén az ellenség éppúgy, mind eddig, igen szívesen ellenállott.

A dobruzaú arcvonal jobb szárnyán bolgár csapatok előretöréssel ahasunk előteréből visszavetettek orosz erkeket. A hadsereg más pontjain is harcok kezdes áll fenn. A Duna mentén harcok. A Prespa tó es a Cserna között több helyen erős tüzérségi tüz. Az ellenségnek Monasztirtól északnyugatra és Makovonál intézett részletes előretörései meghiúsultak.

A Szombathelyi Takarékpénztár közzei fiókja mint a hadikölcsönkötvények hivatalos jegyzési helye az V. magy. kir. hadikölcsönkötvényre jegyzéseket elfogad a legelőnyöseb hitel feltételek mellett is.

Hidast

keresek megvételre — Bővebbet e lap kiadóhivatalában

Katonai parancsnokságok fogolytaborok, városok, gyári vállalatok

figyelmébe ajánljuk védjegyzeti impregnált, vízhatlan furnier-lemez

"SULTAN"
talpukat

Első magyar falemez talpgyár
Behrne es Storch, VII., Hernád-u 23. Telefon József 21-16. Talpalóműhely: VII., Nefeletjs-u. 20.
Vidéki képviselők kerestetnek.

E16

Az ötödik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhuzódó háború nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalommal szemben, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé.

Az aláírás tartalma és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1916 november 23-tól december 22-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetítő helyeiül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10,000 koronás, az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsön kötvényei pedig 2000, 5000, 10,000 és 50,000 koronás címletekben fognak kiállítani.

Az aláírási ár.

I. A 6%-kal kamatozó járadékkölcsönkötvény kibocsátási ára — épp úgy, mint a korábbi 6%-os járadékkölcsönökre — tulajdonképpen 97 K 13 f.-rel van számítva, arra való tekintettel azonban, hogy a járadékkötvény kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már f. évi november 1-én vette kezdetét, a megterítendő folyó kamatok hozzáadásával a járadékkölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékert a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizettetik

a) az 1916. évi november 23-tól december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 K 70 f.-ben,

b) az 1916. évi december 5-ét követő időben 1916. évi december 22-éig bezárólag történő aláírás esetén: 98 koronában;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vetetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 98 K 50 f.-ben.

II. Az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsönkötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 95 korona; arra való tekintettel azonban, hogy e kölcsönkötvények kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már f. évi október 1-én kezdetét vette, a kincstárnak megterítendő folyó kamatok hozzáadásával a törlesztéses kölcsönkötvények aláírási ára minden 100 korona névértékert a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizettetik:

a) az 1916. évi november 23-tól december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 koronában,

b) az 1916. évi december 5-iket követő időben 1916. évi december 22-ig bezárólag történő aláírás esetén: 96 korona 25 fillérben;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes fizetési módozat vetetik igénybe, az aláírási idő egész tartama alatt változatlanul 96 korona 75 fillérben.

Kamat-esedékesség.

Az ötödik hadi kölcsön 6%-os járadékkötvényei 1916. november 1-től kezdődőleg és minden év május 1-én es november 1-én lejáró felelvi utólagos részletekben évi 6%-kal, az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsönkötvények pedig 1916 október 1-től kezdődőleg évi 5 $\frac{1}{2}$ -kal minden év április 1-én és október 1-én lejáró felelvi utólagos részletekben kamatoznak.

Befizetési hely.

Ugy a járadék, mint a törlesztéses kölcsönre történő jegyzéseknél az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6%-os járadékkölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 6%-os járadékkölcsönre történő és 100 K-át meghaladó, valamint az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsönre eszközölt aláírásoknál azonban a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

VESZEK régi butorokat, üvegeket, porcellánt, képeket, csipkéket, műfogakat, régi aranyat és ezüstöt. Minden héten Közegen vagyok és a legnagyobb arakat fizetem. Kérlek értesítést egy levelezőlapon J. HERSCHKOWITZ Szombathely.

Hozassuk haza elesett hőseinket!

Kedvezményes fuvardíj mellett eszközöl, a szükséges engedélyeket és okmányokat jutányosan megszerzi. **Hazai föld** harctéren elesett hősök exhumálási és hazaszállítási vállalat. Budapest, Rákóczi-ut 59. sz., I. em. 5. Telefon József 33-44. Slonyós költségvetés díjmentesen.

Nyomatott Kónai Frigyes könyvnyomdájában Közeg.

A jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. január 5-ig;

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. január 18-ig;

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. január 27-ig;

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. február 7-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékok elszámolja, illetőleg visszaadja.

A befizetési elismervények kiállítása és a végleges címletek kiadása.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényt kap, amely a fél kívánatára 1917. január 15-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről kiállított ideiglenes elismervényre fog kicserélni, amennyiben várakozás ellenére eddig az időpontig a végleges címletek kiadhatók nem lesznek. A végleges címletek kiadására nézve, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közzétetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminiszterium 6%-os járadékkölcsönre vonatkozólag fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzéteendő három havi előzetes felmondás mellett, ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás 1921. november 1-ét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

Az 5 $\frac{1}{2}$ -os állami törlesztéses kölcsön visszafizetése.

Az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsön az 1922. évtől kezdve husz megközelítőleg egyenlő évi részletben fog visszafizettetni.

A törlesztés számszortonként való sorsolás útján történik és a kisorsolt kötvények minden 100 K névérték után 105 K-val váltatnak be. A sorsolás minden év június havában tartatik meg, a kisorsolt kötvények sorsolást követő első szelvényesedékekességi rapon válnak esedékessé. Az első sorsolás 1922. évi június havában fog megtartatni és a kisorsolt kötvények 1922. évi október 1-én kerülnek beváltásra. A visszafizetésre esedékessé vált kötvények kamatozása a tökeesedékesség napjával megszűnik.

Betétek felhasználása.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cegeknel 1914. évi augusztus hó 1. előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratorium feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönökre történő befizetések céljaira — önrétként a kikitölt felmondási idők épségben tartása mellett — teljes összegükben igénybe vehetők.

Kivételt e tekintetben csupán a román betörés által érintett területen székelt pénzintézeteknél elhelyezett betétek alkotnak, amelyek a kölcsönjegyzés céljaira csak bizonyos rendeletileg megszabott korlátok közt vehetők igénybe.

Azok, akik a befizetésekre pénzügyi betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél, vagy cégnél illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartóznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

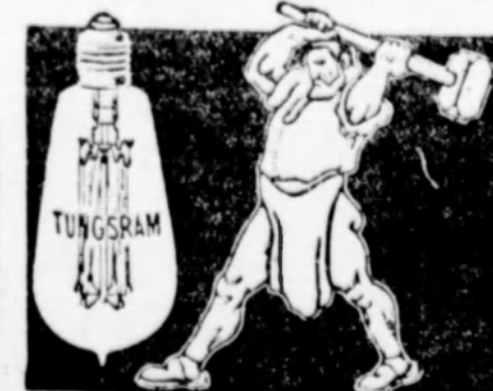
Különleges kedvezmények az ötödik hadikölcsönönnél.

A most kibocsátásra kerülő 6%-os járadékkötvények felhasználhatók lesznek az 1916. évi XXIX. t.-c. alapján kivetendő hadi nyereségadó fizetésére.

Az az aláíró fél pedig, aki az 5 $\frac{1}{2}$ -os állami törlesztéses kölcsönből legalább egy millió korona névértékű kötvényt jegyez és a jegyzett kötvényeket az aláírás alkalmával névre szóló kötvényre iratja össze, az ekként összeírt, névre szóló kötvényre nézve, amely 1921. április 1-ig és azontul is a visszafizetésig összeírva tartandó, azt a jogot nyeri, hogy az így jegyzett kötvényekben kifejezett követeles az 1921. évben legkésőbb azonban április 1-én minden 100 K névérték után 95 K-val leendő visszafizetésre, 1922. évi április 1-re felmondhatja. Az 1921. április 1-ig fel nem mondott kötvényeknek közforgalmu kötvényekre leendő feloldása iránt hivatalból fognak intézkedni.

Egy veteményes kert,

közel a városhoz bérbe kerestetik. — Cim a kiadóhivatalban

TUNGSRAM LAMPA

gazdaságos, mert hosszú élettartalmu. A minőségért a gyár szavatol. Kérje mindenütt a "Tungsrám" védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az Egresült Izzólámpa és Villa mosagyi R.-T., Újpest 4. Hazai gyártmány!